

**EURÓPSKA KOMISIA PREDPOVEDÁ SLOVENSKU
NAJVYŠŠIU INFLÁCIU V EUROZÓNE**

Oproti vlaňajšej prognóze Európska komisia (EK) zlepšila výhľad rastu HDP Slovenska v roku 2023 z 0,5 % na 1,5 %. Vďaka vládnej regulácii cien energií EK znížila očakávanú infláciu na Slovensku z 13,9 % na 9,7 %, čo je najviac v eurozóne.

- V rokoch 2023 a 2024 sa slovenský vývoz zvýši, keďže sa zmiernia problémy s dodávkami, vysoké ceny energií budú dotované a posilní sa hospodársky rast v hlavných exportných destináciách, napríklad v Nemecku.
- Fondy EÚ výrazne prispievajú k rastu investícií v roku 2023.
- Slovensko má 4. najvyššiu očakávanú infláciu v EÚ a 6. najvyšší očakávaný rast HDP v EÚ.
- Očakávaná inflácia v EÚ v 2023 je na úrovni 6,4 % a rast HDP na úrovni 0,8 %.

**KONIEC NOVÝCH ÁUT SO SPAĽOVACÍM MOTOROM V EÚ
V ROKU 2035**

Európsky parlament definitívne schválil ukončenie predaja nových áut so spaľovacím motorom v EÚ v roku 2035. Opatrenie prešlo napriek námietkam viacerých členských štátov vrátane Slovenska.

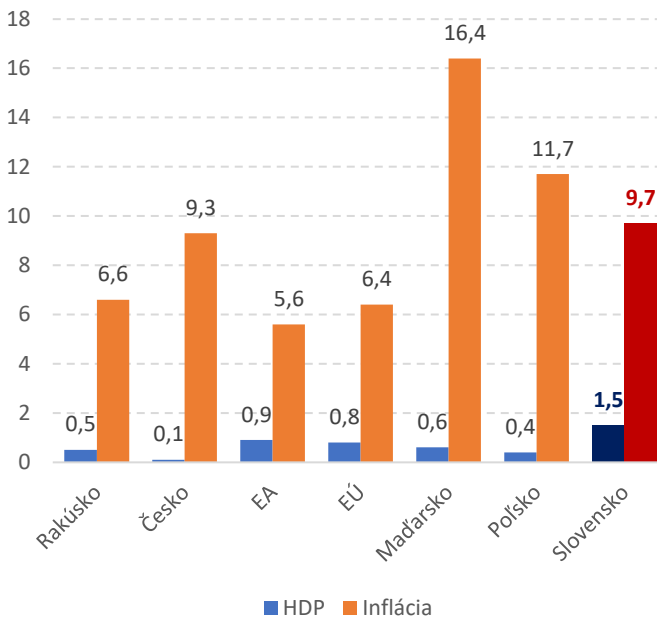
- Formálne musí ešte rozhodnutie odobriť Rada EÚ. Emisie vozidiel sa budú znižovať postupne o 25 % a 55 % v roku 2025 a 2030.
- Zatiaľ nie je jasné, či podmienku nulových emisií splní vodík a syntetické palivá. Výnimku majú výrobcovia, ktorí zaregistrujú menej ako tisíc vozidiel ročne.
- Slovensko ročne vyrobí zhruba milión vozidiel a odvetvie priamo či nepriamo zamestnáva vyše štvrt milióna ľudí.
- S podielom 3,7 % (zhruba 100 000) elektromobilov a nízkoemisných vozidiel patríme na posledné priečky v EÚ (Zväz automobilového priemyslu SR). V roku 2021 bolo na Slovensku zo všetkých zaregistrovaných áut iba 2,1 % elektrických (Graf 2).

**SLOVENSKU HROZÍ ZASTAVENIE EUROFONDOV NA
ZNIŽOVANIE CHUDOBY**

Eurokomisia tvrdí, že Slovensko nespĺnilo podmienky na čerpanie eurofondov na znižovanie chudoby, pretože vláda nestihla prijať plán ukončovania bezdomovectva (Euractiv).

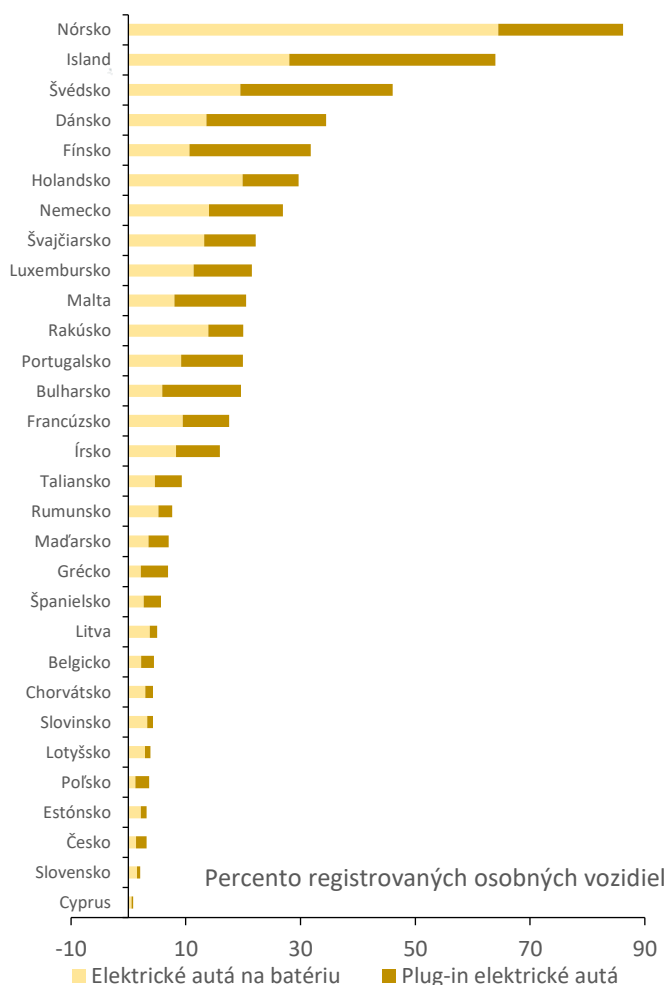
- Ministerstvo práce uviedlo, že plán na vládu dodalo. Hovorkyňa úradu vlády však potvrdila, že doteraz nebol zaradený na program rokovania a odvolaná vláda ho už prijať nemôže.
- Ministerstvo regionálneho rozvoja Veroniky Remišovej plánuje prvé eurofondové výzvy zverejniť už v tomto štvrtroku. Rezort uistil, že do zaslania žiadosti o platbu Slovensko podmienky splní.
- Tieto eurofondy sú určené na projekty týkajúce sa sociálneho začleňovania a znižovania chudoby. Mali by sa využiť na výstavbu komunitných centier alebo zabezpečenie dostupného bývania.

Graf 1: Prognóza reálnej zmeny HDP a inflácie EK (%)

Zdroj: EK

Graf 2: Percento registrovaných elektrických áut v EÚ v 2021

Zdroj: European Environmental Agency

SLOVENSKO DALO NAJVIAC NA VYSOKÉ CENY ENERGIÍ

Podľa think-tanku Bruegel vyčlenilo Slovensko od septembra 2021 na kompenzáciu drahých cien energií približne 9,1 miliardy eur, čo je v pomere k HDP najviac spomedzi štátov EÚ (9,3 %).

- Najväčší podiel z tohto balíka (6 miliárd eur) je regulácia cien elektriny, plynu a tepla v domácnostiach. Do zoznamu sa dostal napríklad aj „antiinflačný balíček“ za 1,5 miliardy eur, ktorým sa zvýšili rodinné prídavky a daňový bonus.
- Suma kompenzačných opatrení v EÚ dosiahla 657 miliárd eur, z ktorých 40 % sa zaviazalo vyplatiť Nemecko. Pomer pomoci firmám a domácnostiam je 46:54.
- V rámci pomoci domácnostiam tvoria až 61 % necielené cenové opatrenia – cenové stropy, zníženie DPH a podobne. Bruegel uviedol, že tieto neadresné opatrenia sú pre štáty dlhodobou neutržateľné.

SPOTREBA ELEKTRINY V SR KLESLA NAJVÝRAZNEJŠIE

Spotreba elektriny na Slovensku klesla v roku 2022 oproti vlaňajšku o 8,1 % (2,5 TWh), čo je najviac v EÚ. Vyplýva to z dát európskej databázy ENTSO-E a klimatického think-tanku Ember (Graf 4).

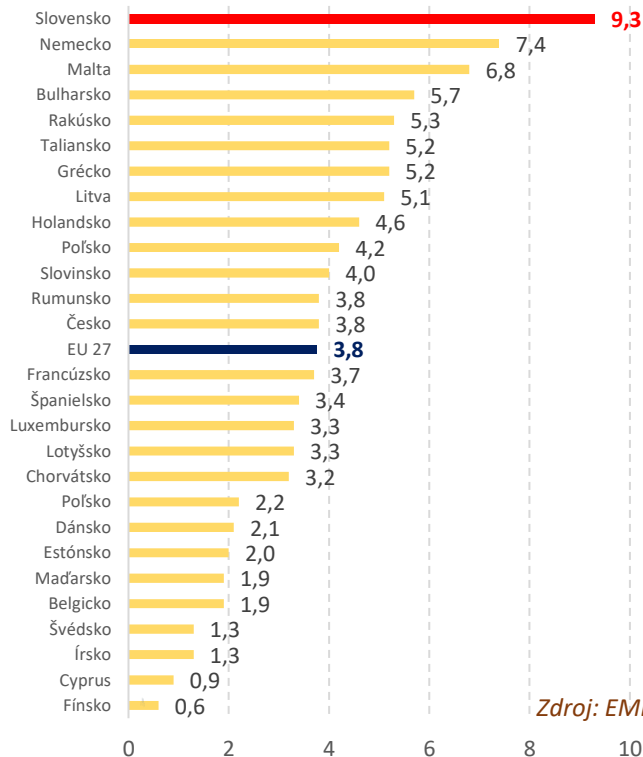
- Spotreba v EÚ klesla v sledovanom období o približne 3 % (79 TWh). Najväčší absolútny pokles z tohto objemu zaznamenalo Francúzsko (22 TWh).
- Pod pokles spotreby v EÚ sa podpísali najmä vysoké ceny a úsporné opatrenia. V prípade Slovenska má pravdepodobne najväčší podiel na poklese spotreby odstavenie výroby najväčšieho spotrebiteľa, hliníkárne Slovalco, ktorá ročne odoberala zhruba 8 % elektriny.

JADROVÁ ENERGETICKÁ SPOLOČNOSŤ SLOVENSKA ŽIADA O POVOLENIE NA NOVÝ REAKTOR

Jadrová energetická spoločnosť Slovenska (JESS) podala na Úrad jadrového dozoru SR žiadosť o vydanie povolenia na umiestnenie jadrového zariadenia v lokalite Jaslovské Bohunice.

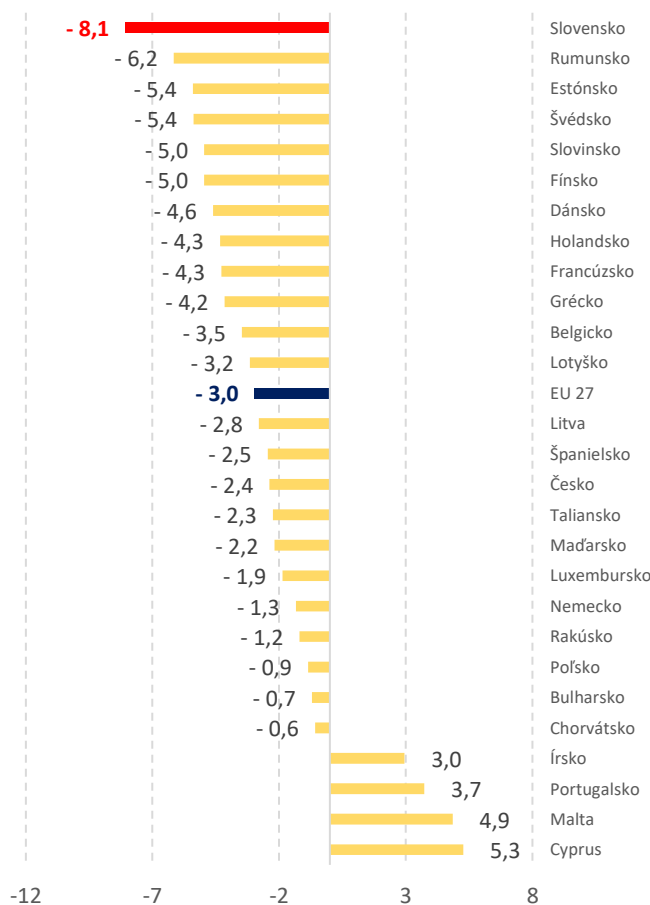
- V Bohuniciach by mal vyrásť jeden jadrový reaktor generácie III+ s maximálnym výkonom do 1 700 megawattov, čo je viac ako trojnásobok 3. bloku Mochoviec, ktorý bol nedávno spustený do prevádzky.
- S výstavbou by sa mohlo začať v roku 2031. Má nahradiť 3. a 4. blok jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice, ktoré budú v prevádzke ešte 20 rokov.
- Odhad ceny výstavby spred ôsmich rokov je 4-6 miliárd eur. Konečná cena bude pravdepodobne výrazne vyššia. Dostavba dvoch blokov v Mochovciach mala pôvodne stať 3 miliardy eur, napokon po spustení len jedného z nich presiahla 6,2 miliardy eur.
- Majoritným akcionárom (51 %) firmy JESS je Jadrová a vyraďovacia spoločnosť (JAVYS), minoritným skupina ČEZ (49 %).

Graf 3: Objem pomoci na kompenzáciu drahých energií v % HDP

Zdroj: EMBER

Graf 4: Zmena spotreby elektriny v roku 2022 (v %)

Zdroj: EMBER